

Bude dlouhá noc...

Většinu z vás si po přečtení nadpisu asi nejspíš představí divokou party a bezstarostnou zábavu. Ráda bych tuhle myšlenku rozvíjela, ale ty z vás, co se těšili na nějaký pepřný zážitek, poněkud zklam. A stejně by to bylo klíše, ne? Místo toho se podíváme na takřka pravý opak. Někdy se prostě stane, že fakt chcete spát, ale vůbec to nejde.

V půl jedné vám to přijde ještě v pohodě, to je pořád celkem normální hodina, kdy spousta z nás ještě ani do postele nechodí, ale když odbije druhá, už vás to začíná štvát. Nejhorší na tom je, že víte, že v půl šesté vám zazvoní budík a začnete odčítat drahocenné zbývající hodiny spánku, kterých tímhle neúprosným chodem hodiněk žalostně ubývá. Už nevíte, jak byste si lehli, polštář se z nadýchaného obláčku proměnil ve slisovanou placku a vám už vztoky buší srdce, protože víte, že druhý den bude naprosto

k ničemu. Ale úplně nejhorší na tom je, že po těch hodinách strávených pěkně vleže v posteli, se vám už vůbec nechce spát. Naopak - nejrady byste vstali a šli něco dělat. Uvaříte si čaj, chodíte po bytě nebo možná čtete knížku... Každý to má asi malinko jinak. Nakonec znovu ulehnete s nadějí, že teď už prostě MUSÍTE usnout. Po další půl hodce vezmete do ruky svůj věrný mobilní telefon a z nudy začnete googlit nesmyslné tipy na to, jak rychle usnout. Vyzkoušíte speciální dýchání, tlakové body a tak dále... Jo, jestli jste se tak daleko ještě nedostali a neměli jste tu čest tyhle "spolehlivé" metody vyzkoušet, nedělejte to. Už jsem to ověřila a vážně je lepší si vzít ještě jednou knížku. Možná sice tak úplně hned neusnete, ale aspoň ten čas využijete nějak smysluplně.

Když takovou bezesnou noc porovná s nocí strávenou někde na diskotéce, tak je teda výrazně delší. Vy, kterým se to

taky někdy stalo (a troufám si tvrdit, že s neschopností oddat se slastné říši spánku se čas od času potýká každý), si jistě dobře vybavujete ten hrozný pocit zoufalosti, kdy horoucně žadoníte svůj rozčarovaný mozek, aby vás nechal aspoň chvilku spát, ale on se vám čile vysmívá, že právě teď chce přemýšlet o těch největších hloupostech, co jste spolu kdy vymysleli. Vážně překerní situace... Ráda bych poskytla nějakou dobrou radu, jak se toho zbavit a rozeprím s mozkem se úspěšně vyvarovat, ale připadala bych si jak ti "odborníci" na Googlu. Můžu přidat jenom vlastní zkušenost: když na to přijde a prostě víte, že to s tím spánkem nepůjde, nenuťte se k němu. Radši vstaňte a dělejte to, na co máte náladu. A kdo ví, možná že až skončíte, usnete samou spokojeností...

autor článku:
JOHANA VENDLOVÁ
třída 3.M

O stěhovavých ptácích, kteří se na zimu vydávají na dlouhou cestu do teplých krajín, protože by v našem podnebí nepřežili, jsme si říkali už ve školce. Jejich návrat byl totiž symbolem pro příchod jara. Jako malá jsem nedokázala pochopit, kde berou sílu urazit takovou dálku a jak je možné, že tam vůbec trefí. Vlaštofka patří mezi ně, odlétá do Jižní Afriky. Obvykle v říjnu, když se ale prudce ochladí, tak dokonce už začátkem září.

Vypadá to, že volba názvu našeho časopisu nebyla příliš šťastná, přírodu zkrátka nelze oklamat. A i když se už několik let snažíme tady naši Vlaštofku udržet, zůstává vytrvalá ve snaze nám "frknout" a je čím dál těžší ji zase chytit. Možná je na čase přestat ji trápit a dát jí svobodu. A nebo o ni více pečovat. Věřím, že ta síla v ní je. Ale potřebovali bychom Vaši pomoc! Toto téma aktuálně řešíme i s pomocí školního parlamentu, ale zdá se, že bez Vás to nezvládneme. Pokud se k nám chcete připojit a podílet se na přípravě nového konceptu, napište. Martina Feuersteinová

Třpytivé důvody proč žít

Ten večer byla taková ta vlezlá zima. Frišno. A proto jsme šli rychlejš než pomalu. Metafyzično.

Říkáte si: „Co to tady vzniká za slovní odpad?!“

Rády bychom Vás předem upozornily.

Výše napsané a následující řádky vznikly experimentálním způsobem a volnou asociací. Prolínají se dva pohledy na jeden večer a události s ním spojené.

Není třeba hledat jakékoliv sofistikované prvky. Přijměte prosím samovolný vznik textu, na jehož podmínky se už nemá smysl tázat.

Tlumená světla a sedící stíny. Vietnam v srdci Žižkova. Že by dualismus?

Všechno má svůj smysl. Nic se neděje jen tak, náhodou. Ani dnešek. Ani zítřek. Odpověď leží nad Prahou. Stačí jedno setkání. A město světél vám leží u nohou. Zaprášená melodie vonící cukrovím. Společně tvoří Zážitek. Vzpomínku. Důvod žít.

Rudé neonové zářivky. Žižkovské podpalubí a v něm šapitó. Střetnutí evropských talentů na jednom jevišti (i v hledišti). Občas stačí mít špatnou angličtinu a lidi se baví. Když si za nesprávnou výslovností i gramatikou stojíte, je to sranda. Vážně. A taky když nediskriminujete čísla ani písmena. Pěkně od každého trochu. Žijeme ve světě, kde by si měla být čísla a písmena rovna. Deset klaunů a klaunek. Všichni samý sval. Stuhý.

Provažy. Tyče. Bedničky. Kuželky. Balónky. Disky. Charisma. A šlo jím to. Hvězda sem, hvězda tam. Jako by se v cirkuse narodili. Kdo ví? Obecenstvo plácá dlaněmi, křičí z plných plic. Hudba navozuje atmosféru, zatímco děti cirkusu nepřestávají udivovat. Papacha, super upnutý trikot a divoké pohyby. Grimasa ve tváři mluví za vše. Čistá radost z radosti. Může se vám ovšem stát, že dostanete ledovou sprchu. Nečekáte to, ale prostě to přijde. Někdo po vás bude chtít občanku. Naštěstí ji už čtvrtým rokem vlastníte. Takže je to v pořádku. Loď je prázdnější a prázdnější. Lepší už to nebude. Tak třeba zas někdy. Čau, klauni a klaunice.

pokračování na straně 2

Básnička

Sněhu bílý, sněhu čistý,
musím Ti poděkovat.
Bez tebe by přece nešlo,
ani trochu lyžovat.

Řežu oblouk, za ním druhý,
krásně - jako barvy duhy.
Avšak milé lyžování
nemá zde dlouhého stání.
Po době, mě zdající se,
jak lusknutí prsty -
sníh roztaje a my
slékáme naše zimní vesty.

A tak tě prosím,
neodcházej letos zas tak časně,
Neodcházej a
buď tu s námi,
sněhu bílý, sněhu čistý.

Jakub Vašák

(Autorem básničky je Jakub Vašák, který se s námi chtěl podílet o své zážitky spojené s tradičním a mnohými oblíbeným zimním sportem - lyžováním. Kubovi za příspěvek moc děkujeme.)

Pokračování ze strany 1

Temné točité schodiště a kužely světla. Hra stínů. Něco je ve vzduchu. Dětství. Radost. Pestrobarevná miska plná syté vůně Indie k tomu. Ve čtvrtém patře jednoho činžáku na Žižkově. Svět je malej. Někomu stačí málo. Když tě něco fakticky baví, nemůžeš jen tak přestat. Zase ta radost z radosti. Je potřeba ocenit maličkosti. O tom to je. Drobné trýpytké koberce pod kukadla. Maličkost. A co dokáže za divy. Upoutat instantně pozornost a zakrýt spánkový deficit.

Mrazivý vítr jemně sfoukl pár trýpytek z pod (i nad) víček. Mezi rozhodností a nerozhodností je tenká hranice. Tenounká. Šíleně. V setině sekundy je pak všechno jinak. Představivost překvapuje. Děsí. Mate. Možná se mylí. Jenže co když má pravdu? Strach vítězí a znovu nastupuje chlad. Ruce v kapsách. Obláček dechu se vznáší okolo hlavy. Jakoby se hrál v tělesném teple. Pak se rozplyne. A s ním i veškeré plány. Nastal čas improvizovat. Komplikace. Nebo výzva. Asi obojí. Tak vzhůru. Jen odváží se si vybrat. Právě tam je kámen úrazu.

Toulky noční Prahou. Bez cíle a čepice. Do kabátu se vkrádá zima. Do mozku záluďné myšlenky. Občas je těžké se přijmout. Pochopit se. Ostatní už vůbec nerozumí. A smysluplná odpověď na jejich otázky neexistuje. Jenom vnitřní pocit. Intuice. Po první neúspěšné zastávce se jde dál. Ani Nirvána nevydrží hrát do rána. Rezignovaný vstup do malé útulné nevinné hospůdky. Světlo se láme a zbaví tě nosu. Pivo a víno. Otázky a odpovědi. Vysvětlení a pochopení. Myslím, že se tomu říká Přátelství. Ale každý ať si to pojmenuje sám.

Na poslední chvíli zběsilé vyplavení endorfinů. Současná hudba zkrátka nemá úroveň. Zato konec minulého tisíciletí byl líhni kvality. To je prostý fakt. Praha je stejná jako Londýn. Alespoň dnešní anglická mládež si to myslí. Není důvod jí to rozmlouvat. Každý má podíl na společném bytí. Ne, nejedná se o násilí. Říká se tomu extravagance. Zkrátka záliba ve trýpytkách. Zřejmě je těžké to pochopit. Nechápu.

Italská veselka. Všichni mírně omámeni nočním

dobrodružstvím. V jednu chvíli si člověk uvědomí, že stačí mluvit. Žádný alkohol. Žádná hudba. Žádná umělá světla a tančící omladina. Stačí správná osoba k rozhovoru a z obyčejné noci se stane noc k zapamatování. Kéž by si to lidé uvědomili. A mluvili. O čemkoliv. Třeba o brašnách. Literatuře. Vesmíru. Mládí. O čemkoliv.

Poslední mrazivý střet s venkovní realitou. Tramvaj mizí v dálce a s ní i ono zmatené noční dobrodružství. Věci se mění. Z minuty na minutu. Z kroku na krok. Přesto...V myslí už se vytvořil prostor pro vzpomínku na jeden večer. Na večer plný nepředvídatelného, ale krásného. Na noc omylů, vylévání pocitů a srdcí. Nepředvídatelnost okamžiku. Náš podíl ve světě. Existence.

autor článku:
BARBORA SEDLÁKOVÁ

autor článku:
ADÉLA VOLDRÁBOVÁ

ilustrace: Magdaléna Rajchlová

Smrti unikla jen o vlásek. Dnes svým příběhem předává poselství dalším generacím.

foto: lidovky.cz

Víte, asi nikdy jsem nepřemýšlela o tom, jak skvěle je mít domov. Žít s mamkou a tatkou. Dělat všechny ty zakázané věci se ségrou a smát se tomu. Chodit k babičce na nejlepší buchtu a odmítat třetí „nášup“ nedělního oběda. Tohle všechno jsou totiž vzpomínky z dětství. Něco, co jsem prožila a na co můžu s úsměvem na tváři vzpomínat. A právě tohle všechno tvoří

domov. Domov, který paní Marešová neměla. Byl jí totiž ukraden. Ukradl jí ho „ten pán s knírkem“...

Když jsem přišla do školní knihovny na besedu s Wintonovým dítětem, uviděla jsem paní, která by mohla být vaše nebo třeba moje prababička. Jen tam tak seděla a srdečně se usmívala. V místnosti bylo plno a já se

musela posadit na místo, kde toho nebylo moc vidět. Zato slyšet bylo dobře. A to úplně stačilo k tomu, abych si odnesla jeden z nejsilnějších zážitků, které se mi kdy naskytly...

Paní Marešová nás provedla svým životem úplně od začátku. Nechala nás nahlédnout do okamžiků předtím, než se všechno změnilo. Odkryla nám své pocity ve chvílích, kdy začala pomalu chápat, že to, co měla, už nikdy nedostane zpátky. A vyprávěla nám, jak se se svým osudem snažila vyrovnat. Protože něco takového nelze jen tak překonat, hodit to za hlavu a prostě jít dál, jakoby se nic zlého nestalo. Ale je třeba to přijmout a žít, když už nám to bylo umožněno. Život je totiž to úplně nejceněnější, co máme. A tak nám paní Marešová, Wintonovo dítě, během hodiny a půl odtajnila svoji cestu životem, který jí byl přichystán – možná osudem, možná Bohem, možná někým jiným. A tím nám, kteří jsme nikdy nepoznali, co je to skutečný strach, bezmoc a zdrcující nejistota, předala radu, návod

na to, jak naložit se svým životem. S životem, jež nám byl dán a který žijeme. A ta rada zní, že každý život má smysl a je škoda ho jen přežít, když ho můžeme žít. Protože nikdy nevíte, kdy vám ho někdo kus sebere.

Když tu tak sedím, jen doufám, že to, co jsem si z této besedy odnesla já, si odnesli všichni zúčastnění. A taky že jsem i těm, kteří na besedu nemohli přijít, alespoň trochu přiblížila, jak silně emoce se vznášely ve vzduchu. Tak silně, že je pořád cítím v plicích a dýchám je.

Zbývá už jen poslední věc, a to poděkování. Děkuji všem studentům i profesorům, kteří se podíleli na organizaci této výjimečné besedy, dále těm, kteří si ji přišli vyslechnout, a ze všech nejvíce paní Zuzaně Marešové za to, že nám věnovala svůj čas – kousek z jejího života.

autor článku:
JOHANA VENDLOVÁ
třída 3.M

Five Books to Curl Up with This Winter

1. The Perks of Being a Wallflower by Stephen Chbosky

This classic young adult novel is narrated through the eyes of a 16-year-old freshman Charlie who is writing a series of letters to his imaginary friend. Through these letters we get to know more about Charlie's life and the problems he's dealing with - suicide, anxiety, making new friends, first dates, sex, drugs and so on. Throughout the whole book Charlie seems to be constantly stuck between trying to live his life and trying to run away from it - we've all been there, am I right?! As someone who observes life more than lives it, it was really easy for me to empathize with Charlie, to see things the way he does and to feel like I might as well be the one writing those letters.

"So, I guess we are who we are for a lot of reasons. And maybe we'll never know most of them. But even if we don't have the power to choose where we come from, we can still choose where we go from there. We can still do things. And we can try to feel okay about them."

2. To Kill a Mockingbird by Harper Lee

I'm pretty sure you have heard of this book millions of times but if you haven't read it yet then you definitely should! Harper Lee's famous novel set in Alabama during the Great Depression portrays racism, prejudice, justice and overcoming fear. The story is

narrated through the eyes of a six-year-old Scout who as she grows up realizes that not everyone is as pure and good as her and her perspective on life starts to change.

"As you grow older, you'll see white men cheat black men every day of your life, but let me tell you something and don't you forget it—whenever a white man does that to a black man, no matter who he is, how rich he is, or how fine a family he comes from, that white man is trash"

3. Zorba the Greek by Nikos Kazantzakis

Zorba the Greek is definitely not the kind of book you can read on the bus to school or in a crowded waiting room, and it's definitely not the one you should read if you want to relax. If someone asked me what this book is about I would probably say it's about life. Reading it requires your full concentration and time but in the end it's absolutely worth it. It's a touching story about true friendship, living life to the fullest and trying to find answers to some of the most complex philosophical questions.

"I was happy, I knew that. While experiencing happiness, we have difficulty in being conscious of it. Only when the happiness is past and we look back on it do we suddenly realize - sometimes with astonishment - how happy we had been."

4. Paper Towns by John Green

After reading the well-known

novel The Fault in Our Stars I wasn't very impressed by John Green's style of writing and decided I wouldn't read any of his other books. But a few years later, I was forced to read Paper Towns as a part of a school project and I ended up liking this book! Paper Towns is full of funny dialogues as well as deep thoughts on trying to figure out who we are and what we want. Green tells a story of a popular, outgoing girl named Margo and a shy and awkward Quentin who has been secretly in love with Margo since they were little kids. One night, Margo suddenly shows up at Quentin's window asking him to accompany her on one of her adventures. The next day, Margo mysteriously disappears leaving small clues for Quentin and he starts looking for her. Where has she gone? And most importantly, why?

"That's always seemed so ridiculous to me, that people want to be around someone because they're pretty. It's like picking your breakfast cereals based on color instead of taste."

5. To the Lighthouse by Virginia Woolf

Reading this book is like reading a poem - full of wonderful metaphors and symbols, little sad and nostalgic. The story is about the Ramsay family and their guests who are spending the holiday on the Isle of Skye, and the book follows the thoughts and feelings of the characters. It's about searching for the meaning of life, about

foto: clipart-library.com

how everything passes and changes. Every single sentence has a special meaning and a deep thought hidden in it and sometimes you just need to stop reading, stare blankly at the wall and think. There are lots of incredibly long sentences so it's easy to get lost in them and you might even need to read some of them over again just to fully understand.

"What is the meaning of life? That was all - a simple question; one that tended to close in on one with years, the great revelation had never come. The great revelation perhaps never did come. Instead, there were little daily miracles, illuminations, matches struck unexpectedly in the dark; here was one."

autor článku:
TEREZA KOLKOVÁ

Švýcarská čokoláda s panem profesorem Kazdou

Pokud jste studenty našeho gymnázia, alespoň z doslechu byste měli vědět o plánované exkurzi do Švýcarska, kterou navrhuje pan profesor Kazda společně se třídou 3.K. Jestli nevíte, honem otevřete své Bakaláře a vyplňte anketu!

Navštívíme město **Konstanz**, neboli Kostnici, kde byl údajně upálen Jan Hus. Dále také hlavní město **Bern** nebo **Ženevu**. A co by to bylo za exkurzi, kdybychom se s panem profesorem Kazdou něco nepřiúčili do fyziky

foto: www.blaisingadventures.com

a matematiky? Proto navštívíme **Technoramu**, švýcarské vědecké centrum, které tvoří více než 500 experimentálních stanic a rozsáhlých laboratoří. Také se zastavíme v **Cernu**, evropské organizaci pro jaderný výzkum v Ženevě. Vznikla v roce 1954 a jejím cílem je především experimentální a teoretická spolupráce evropských států. Každý z nás jistě navštívil

proslulou prázdninovou přehradu Slapy nebo Orlik. Ale co takhle přehrada, která svojí výškou přesahuje i nejvyšší panelák v Praze? **Grand Dixence Dam** je obří hráz z tun betonu, zadržující 400 milionů metrů vody ve čtyři kilometry dlouhém jezeře. A když už jsme u těch vodních staveb, určitě byste neměli propásnout příležitost se podívat na **vodní hrad Chillon**. Je jedním

z nejzachovalejších v Evropě. Návštěva **sýrárny Gruère**, která kromě výroby sýra umožňuje osobní návštěvu expozice a nahlédnutí do kádí s připravovaným sýrem, bude určitě stát za to. Stejně jako návštěva **čokoládovny Broc-Cailler**, která nabízí v závěrečné části prohlídky ochutnávku libovolného množství čokolády. Exkurze s panem profesorem bude obrovský zážitek, poznáte nové lidi, nová místa, vyrazíte za kulturou, a navíc se i skvěle najíte a nadýcháte čerstvého švýcarského vzduchu.

autor článku:
TEREZA JAROŠOVÁ
třída 3.K

Čokoládový pupek Evropy

foto: Alena Tylišová, Minimetro

foto: Alena Tylišová, Čoko knírek

Perugia, poklidné studentské městečko, se každým rokem jak mávnutím kouzelného proutku změnil v pulzující středobod evropské čokoládové scény. Namísto studentů se tu objeví desetitisíce lidí z celého světa

a z klidné zadumané atmosféry ho vytrhne hluk a tuny čokolády.

Středověké město Perugia založené Etrusky, je hlavním městem italské provincie Umbrie. I když je zastavěná

nehezkým předměstím, skrývá opravdové perly – nádherné staré centrum s řadou honosných budov. Najdeme zde též biskupství a dvě univerzity. A jak je to s čokoládou? Právě v Perugii se zrodila ta, která je v Itálii nejvíce opěvovaná. Čokoládovna Perugina byla založena roku 1907, nyní je v majetku nadnárodní firmy Nestlé. Nejvyhlášenější lahůdkou jsou bonbóny Baci, tedy Polibky, uvnitř s lískovými oříškem v jemné lanýžové náplni. Italové Baci milují tak, že jich ročně spořádají 350 miliard kusů!

Snad každého návštěvníka při příjezdu do Perugie překvapí systém nadzemních a podzemních eskalátorů, podobně jako v našem metru, které ho z odstavného parkoviště vyveze až na zastávku tzv. minimetra. Minimetro má asi osm stanic a vyveze nás až do centra města nacházejícího se na náhorní plošině, kam mají auta a autobusy vjezd přísně zakázaný. Po výstupu z lanovky už vidíme maskota celého festivalu – sochu kníru (jak jinak než z čokolády), která je díky své velikosti zapsaná do Guinnessovy knihy rekordů.

foto: Alena Tylišová, Čoko pár

foto: Alena Tylišová, Perugia

foto: Alena Tylišová, Z čokolády je opravdu všechno

Letošní téma nese název „Sněž knír“. Eurochocolate je největší oslava čokolády v Evropě. První festival se konal roku 1993 a sešla se na něm jen hrstka opravdových nadšenců. Dnes se koncem října do Perugie vydá více než milion turistů ze všech koutů planety, aby si zde vychutnali hořkou pochoutku všemi smysly. Samozřejmě, že ji můžete (musíte) ochutnávat, ale můžete vyzkoušet i spoustu dalších aktivit. Vaše chuťové pohárky

rozvlíkní všemožné tyčinky, kostičky a trojúhelníčky, horká čokoláda tak hustá, že se musí stále míchat a podává se se lžičkou. Pamatujte, neexistuje nic, co by nedalo čokoládou naplnit! Za zmínku stojí také neuvěřitelné množství nugátů a lámané čokolády (s brusinkami, lentilkami, chili papričkami, ...). V každém stánku dostanete „na rozjezd“ zdarma houstičku s nutellou. Čokoláda si však našla místo i v klasické umbrijské kuchyni. Typické

těstoviny tagliatelle jsou vyrobeny z čokoládového těsta a doplněny omáčkou quattro formaggi, nebo sýr pecorino se podává s čokoládovou polevou.

Když už máte čokoládové chuti plný knír, můžete se zúčastnit bohatého doprovodného programu, který má několik částí. Chocolate show prezentuje více než 130 firem zabývajících se výrobou z čokolády. Eurhochocolate world představuje největší světové producenty

kakaa a jeho nejrůznější druhy. Na akci Chocolate with the writer probíhají rozhovory s autory píšícími u hrnku horké čokolády. Na náměstí Piazza Italia jsou postaveny tunové čokoládové bloky, do nichž sochaři vytesávají své výtvořky a úlomky házejí do nadšeného publika. Jak upéct ty nejlepší čokoládové dezerty, se dozvíte na kurzech pro veřejnost – In the heart of chocolate. Na ulici na nás mávají čokoládové páry, jejichž oblečení je celé pokryto touto dobrotou.

Ještě než odejdeme, musíme si koupit něco malého na památku! V neuvěřitelném množství stánků najdete opravdu plno věcí s všudypřítomným knírkem – lízátko, čokoládové likéry, hrnky, trička, rukavice, klíčenky, USB, lampy a spoustu dalších tzv. chocolate gadgets, ale pozor ceny jsou vysokohorské!

autor článku:
ALENA TYLIŠOVÁ

foto: Katarina Kadijevic, třída IV.E

foto: Katarina Kadijevic, třída IV.E

foto: Katarina Kadijevic, třída IV.E

foto: Katarina Kadijevic, třída IV.E

KŘOVÁCI, POSLEDNÍ OBYVATELÉ POUŠTĚ

Nevím, jestli znáte film *Bohové musí být šílení z osmdesátých let*, ale pokud ano, určitě vám nebude toto etnikum neznámé. Jedná se o jeden z nejstarších kmenů na světě, který dřív obýval celou jižní Afriku, dnes jich ale rapidně ubývá a spekuluje se dokonce i o zániku jejich populace.

Na první pohled mají Křováci odlišný vzhled od dnešních obyvatel jižní Afriky. Jsou malého vzrůstu s nažloutlou kůží. Největší zvláštností jsou jejich šikmé oči, kvůli které je běloši přezdívali Čiňany. Pokud bychom se na ně dívali s jistým nadhledem, tak můžeme konstatovat, že se nejvíce podobají etniku Pygmejů. Obdivuhodný je i jejich způsob lovu, který je velice podobný tomu z doby kamenné. Ženy sbírají různé plodiny, zatímco muži se vydávají na několikadenní výpravu po stopách zvířat, které se chystají ulovit, nejčastější kořistí je antilopa losí. Pokud se jim takovou antilopu podaří ulovit, pořádají Křováci velkolepou oslavu. Sejde se celý klan, tančí

se, zpívá a žehná bohu, oslavy většinou trvají až do ranních hodin.

Zajímavý je i jejich postup získávání pitné vody. Jelikož žijí v oblasti pouště, je pro ně hledání opravdu složité, proto využívají prehistorický způsob jako chytání kondenzované vody do skořápky pštrosoho vejce. Kvůli tomu, že stěží shánějí obživu sami pro sebe, nechovají žádná zvířata.

Křováci po sobě zanechali velkou stopu v oblasti umění. Jejich malby a rytiny na skalních stěnách ohromí snad každého. Na jejich díla můžeme narazit prakticky v celé jižní Africe, například v údolí Twyfelfontein v severní Namibii.

Největším problémem tohoto etnika je jejich neustálé pronásledování. Žijí totiž v místech, kde se nachází bohatá naleziště diamantů. Ve 20. století vláda často změnila své názory, v šedesátých letech byla dokonce vyhrazena rezervace, ve které mohli Křováci žít a lovit.

foto: jonssonjourney.com

V devadesátých letech se je pro změnu snažili násilně přesídlit z rezervace do jiných osad, kde by jim údajně byly zajištěny lepší životní podmínky. Na počátku nového tisíciletí bylo kmenu zakázáno lovit, a dokonce jim byl znepřístupněn přístup k pitné vodě (vláda jim dříve vybudovala pár čerpadel). Přes tohle všechno se ale chtějí Křováci vrátit zpět do pouště... Křováci jsou v nových osadách

nespokojeni, bojují s nemocemi, alkoholismem a pomalu, ale jistě, ztrácí vztah k divočině a svým tradicím. Nestačí než doufat, že si vláda uvědomí jejich nespokojenost a vrátí vše do starých kolejí.

autor článku:
VERONIKA VEVERKOVÁ